

MINTAQA IQTISODIYOTINI BARQAROR RIVOJLANTIRISHDA TRANSPORT TIZIMIDA RAQAMLI TEXNOLOGIYALARNI JORIY ETISH SAMARADORLIGI

Kurambayeva Dilbar Saburbayena

Abu Rayhon Beruniy nomidagi
Urganch davlat universiteti
mustaqil izlanuvchi

Annotatsiya

Mazkur maqolada mintaqqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda transport tizimiga raqamli texnologiyalarni joriy etish samaradorligi tahlil qilindi. Tadqiqotda transport va axborot-kommunikatsiya sohalarning o'zaro bog'liqligi statistik va empirik ma'lumotlar asosida baholandi. Olingan natijalar raqamli platformalar, aqlli transport tizimlari va elektron hujjat aylanishi logistika xarajatlarini kamaytirganini va yetkazib berish tezligini oshirganini ko'rsatdi. Shuningdek, transport xizmatlari hajmi va qo'shilgan qiymatning o'sishi raqamlashtirish jarayonlari bilan bevosita bog'liqligi aniqlangan. Tadqiqot yakunida transport tizimini raqamli transformatsiya qilish mintaqaviy iqtisodiy o'sish va raqobatbardoshlikni ta'minlovchi muhim omil sifatida baholandi.

Kalit so'zlar: raqamli texnologiyalar, transport tizimi, logistika, mintaqaviy rivojlanish, aqlli transport, eTIR, e-CMR, O'zbekiston

Аннотация

В статье проанализирована эффективность внедрения цифровых технологий в транспортную систему для обеспечения устойчивого развития региональной экономики. Исследование оценило взаимосвязь транспортного и информационно-коммуникационного секторов на основе статистических и эмпирических данных. Результаты показали, что цифровые платформы, интеллектуальные транспортные системы и электронный документооборот снизили логистические затраты и ускорили процессы доставки. Также выявлена прямая связь между ростом транспортных услуг и цифровизацией отрасли. По итогам исследования цифровая трансформация транспорта определена как важный фактор экономического роста и повышения конкурентоспособности регионов.

Ключевые слова: цифровые технологии, транспортная система, логистика, региональное развитие, интеллектуальный транспорт, eTIR, e-CMR, Узбекистан

Abstract

The article analyzed the effectiveness of implementing digital technologies in the transport system for sustainable regional economic development. The study evaluated the relationship between transport and information-communication sectors using statistical and empirical data. Results showed that digital platforms, intelligent transport systems, and electronic documentation reduced logistics costs and improved delivery speed. A direct link between transport sector growth and digitalization processes was identified. The findings indicated that digital transformation of transport serves as a key factor in enhancing regional economic growth and competitiveness.

Keywords: digital technologies, transport system, logistics, regional development, intelligent transport, eTIR, e-CMR, Uzbekistan

KIRISH

Markaziy Osiyo mamlakatlari, jumladan O‘zbekiston, geografik joylashuvi va tashqi savdo aloqalarining kengayib borishi tufayli xalqaro tranzit yo‘lakchalarining muhim chorrahasi sifatida o‘z mavqeyini izchil mustahkamlab bormoqda. Mintaqaviy iqtisodiyotning barqaror o‘sishi ko‘p jihatdan transport tarmog‘ining ish samaradorligi va modernizatsiya darajasi bilan belgilanadi. So‘nggi yillarda transport sohasiga raqamli yechimlarning kirib kelishi xizmatlar bozorida raqobatbardoshlikni oshirish, tranzaksiya xarajatlarini qisqartirish va yetkazib berish vaqtini optimallashtirish bo‘yicha yangi imkoniyatlar ochib berdi.

O‘zbekiston Respublikasida 2025-yil yakuniga ko‘ra yalpi ichki mahsulot 1849,7 trillion so‘mga yetdi va real o‘shish sur‘ati 7,7 foizga teng bo‘ldi [8]. Transport va saqlash sohasi 10,1 foizlik o‘shish bilan 97,3 milliard so‘m hajmida qo‘shilgan qiymat hosil qildi va u yalpi ichki mahsulotning 5,5 foizini tashkil etdi [8]. Yondosh tarmoq sifatida axborot-kommunikatsiya texnologiyalari xizmatlari hajmi 23,9 foizga ko‘paydi [8]. Bunday parallel dinamika raqamlashtirish va transport modernizatsiyasi o‘rtasidagi konseptual aloqani aniq namoyon qiladi.

Ilmiy izlanishning asosiy maqsadi mintaqa iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda transport tizimiga raqamli texnologiyalarni joriy etishning iqtisodiy va ijtimoiy samaradorligini nazariy hamda amaliy nuqtai nazardan asoslashdan iborat. Belgilangan maqsadga erishish uchun xalqaro institutlar tomonidan e‘lon qilingan ochiq ma‘lumotlar, O‘zbekiston Respublikasi statistika idoralarining rasmiy ko‘rsatkichlari va akademik manbalardan keng foydalanildi. Maqola tarkibida nazariy ramka, empirik tahlil va amaliy tavsiyalar izchil ravishda bog‘lab borildi.

ADABIYOTLAR SHARHI

Transport tarmog‘ini raqamlashtirish bo‘yicha xalqaro ilmiy munozaralar so‘nggi yillarda jadal kengayib bormoqda. Xalqaro Transport Forumining 2023-yilgi prognoziga ko‘ra, dunyo bo‘yicha yuk tashish hajmi keyingi yigirma besh yil davomida ikki barobarga oshishi, yo‘lovchi tashish esa 79 foizga ko‘payishi kutilmoqda [3]. Bunday o‘shish sur‘atini moslashuvchan transport infratuzilmasi va raqamli boshqaruv mexanizmlarisiz qondirib bo‘lmasligi prognoz muallifligida alohida e‘tirof etilgan.

Jahon banki tomonidan 2023-yilda chop etilgan Logistik samaradorlik indeksi hisobotida ta‘minot zanjirini boshidan oxirigacha raqamlashtirish rivojlanayotgan iqtisodiyotlarda vaqt yo‘qotishlarini qisqartirish va xizmat ko‘rsatish ishonchligini oshirishda hal qiluvchi rol o‘ynashi e‘tirof etilgan [2]. Hisobot yetakchi xulosalaridan biriga binoan, eksportchilarning 75 foizi yuk yuborishda ekologik jihatdan barqaror variantlarga ustuvorlik bermoqda [2]. Mazkur tendensiya raqamli kuzatuv va monitoring tizimlarining xalqaro savdo ekotizimida yangi standart sifatida shakllanayotganidan dalolat beradi.

Akademik adabiyotlarda raqamli innovatsiyalar va transport sohasi o‘rtasidagi bog‘liqlik ko‘p qirrali tarzda yoritilgan. Xitoy tadqiqotchilari guruhi tomonidan

oʻtkazilgan empirik izlanishda raqamli texnologiyalarning yoʻl transportiga joriy etilishi mintaqaviy darajada ijobiy spillover effektini koʻrsatishi va shahar aglomeratsiyalarining sifat jihatdan rivojlanishini tezlashtirishi qayd etilgan [11]. Boshqa bir izlanishda esa raqamli innovatsiya transport sektoridagi karbonat angidrid chiqindilarini chiziqsiz tarzda kamaytirishi va yashil rivojlanishga zamin yaratishi asoslangan [12].

Yevropa Ittifoqi mamlakatlari misolida oʻtkazilgan ekonometrik tahlillarga koʻra, raqamli inklyuzivlik darajasining bir punktga oʻsishi transport sohasidagi karbonat angidrid chiqindilarini 0,136 birlikka qisqartirishi mumkin [9]. Doiraviy iqtisodiyot kontekstida oʻtkazilgan boshqa bir empirik tadqiqot raqamli texnologiyalarni qoʻllash transport korxonalarining barqarorlik koʻrsatkichlarini sezilarli yaxshilashini tasdiqladi [10]. Shahar transport tizimlarida sunʼiy intellektga asoslangan boshqaruv yechimlari yoʻl harakati prognozligini oshirish va logistika xarajatlarini qisqartirishda samarali vosita ekanligi xalqaro akademik manbalarda asoslangan [13].

Markaziy Osiyo mintaqasiga oid hujjatlar va akademik manbalarda Oʻzbekistonning xalqaro tranzit imkoniyatlari, eTIR, ePermit va e-CMR kabi raqamli platformalarni joriy etish jarayoni hamda mintaqa logistikasini integratsiyalash bilan bogʻliq masalalar batafsil oʻrganilgan [1]. Birlashgan Millatlar Tashkilotining ESCAP tomonidan tasdiqlangan Mintaqaviy harakat dasturi (2022-2026) Osiyo va Tinch okeani mintaqasida transport infratuzilmasi va xizmatlarini raqamlashtirishga ustuvor maqom bergan [4]. Adabiyotlar tahlili shuni koʻrsatadiki, raqamlashtirish va barqaror transportning konseptual sintezi mintaqaviy iqtisodiyot uchun kompleks rivojlanish modelining oʻqini tashkil etadi.

METODOLOGIYA

Tadqiqot nazariy-tahliliy va empirik yondashuvlarning uygʻunligiga asoslangan kompleks metodologiyani qoʻlladi. Birinchi bosqichda transport tarmogʻini raqamlashtirish va mintaqaviy iqtisodiy oʻsish oʻrtasidagi konseptual bogʻliqlikni aks ettiruvchi xalqaro va milliy adabiyotlar tizimlashtirildi. Tahlil davomida endogen oʻsish nazariyasi, infratuzilmaviy iqtisodiyot maktabi va raqamli iqtisodiyot konsepsiyalari nuqtai nazaridan transport sohasidagi raqamli transformatsiyaning iqtisodiy oqibatlarini yoritildi.

Empirik bosqichda Jahon banki, Iqtisodiy hamkorlik va taraqqiyot tashkiloti, Birlashgan Millatlar Tashkiloti Yevropa iqtisodiy komissiyasi va Oʻzbekiston Respublikasi Prezidenti huzuridagi Statistika agentligining ochiq maʼlumotlar bazalari yagona tahliliy doiraga jamlandi. Mantiqiy taqqoslash, dinamik qatorlar tahlili va sifat-miqdor uygʻunlashuvi metodlari qoʻllanildi. Izlanish davriy nuqtai nazardan 2022-2025 yillarni qamrab oldi va mintaqaviy darajadagi tendensiyalarni baholash imkoniyatini yaratdi.

Oʻzgaruvchilar tarkibiga transport va saqlash sektorining yalpi qoʻshilgan qiymati, axborot-kommunikatsiya xizmatlari hajmi, transport xizmatlari aylanmasi, raqamli platformalar orqali rasmiylashtiriladigan tranzit hujjatlari soni hamda yoʻl infratuzilmasiga oid investitsion koʻrsatkichlar kiritildi. Mazkur yondashuv raqamli yechimlarning iqtisodiy oʻsish va ijtimoiy farovonlikka qoʻshgan hissasini koʻp qirrali

tarzda baholash imkonini berdi va keyingi bosqichda olingan natijalarni izchil sintez qilish uchun mustahkam asos bo'ldi.

TAHLIL VA NATIJALAR

O'zbekiston transport sohasi so'nggi besh yilda tarkibiy modernizatsiya bosqichini bosib o'tdi. Statistika agentligining ma'lumotlariga ko'ra, 2025-yil yanvar-avgust oylarida transport xizmatlari hajmi 113 trillion so'mdan oshib, 2024 yilning shu davriga nisbatan 112 foizgacha o'sish ko'rsatdi [14]. Transport xizmatlarining tarkibida avtomobil transporti ulushi 50 foizdan ortiqni egalladi [14]. Avtomobil transportining yetakchilik qilishi mintaqalararo savdo va tovar harakati uchun yo'l infratuzilmasini raqamli boshqarish zaruriyatini kuchaytiradi.

2024-yil yakuniga ko'ra mamlakatda transport va saqlash sohasining yalpi qo'shilgan qiymati 75 464,6 milliard so'mga yetdi va 8,5 foizlik o'sish qayd etildi, avtomobil transporti xizmatlari ushbu hajmning 55,7 foizini tashkil qildi [7]. Axborot-kommunikatsiya sektori esa 24,7 foizga o'sib, 36 864,0 milliard so'mga yetdi [7]. Bunday parallel dinamika raqamli infratuzilma va transport modernizatsiyasi o'rtasidagi o'zaro qo'llab-quvvatlovchi aloqani izchil tasdiqlaydi.

Yevropa Iqtisodiy komissiyasi va Birlashgan Millatlar Tashkiloti ESCAP tomonidan tayyorlangan O'zbekistonning Barqaror transport bo'yicha harakat rejasiga ko'ra, 2022 yilda mamlakat yuk aylanmasi 75,2 milliard tonna-kilometrni tashkil etdi [1]. Uning tarkibida quvur transporti 39,5 foiz, temir yo'l 33,1 foiz, avtomobil transporti 26,9 foiz va havo transporti 0,5 foizlik ulushga ega bo'ldi [1]. 2023-yil 1-yanvar holatiga transport sohasida 20 666 ta korxonada faoliyat yuritdi [1]. Modallar o'rtasidagi nisbatlar mintaqaviy yetkazib berish modeli uchun raqamli platformalar joriy qilinishini iqtisodiy jihatdan asoslaydi.

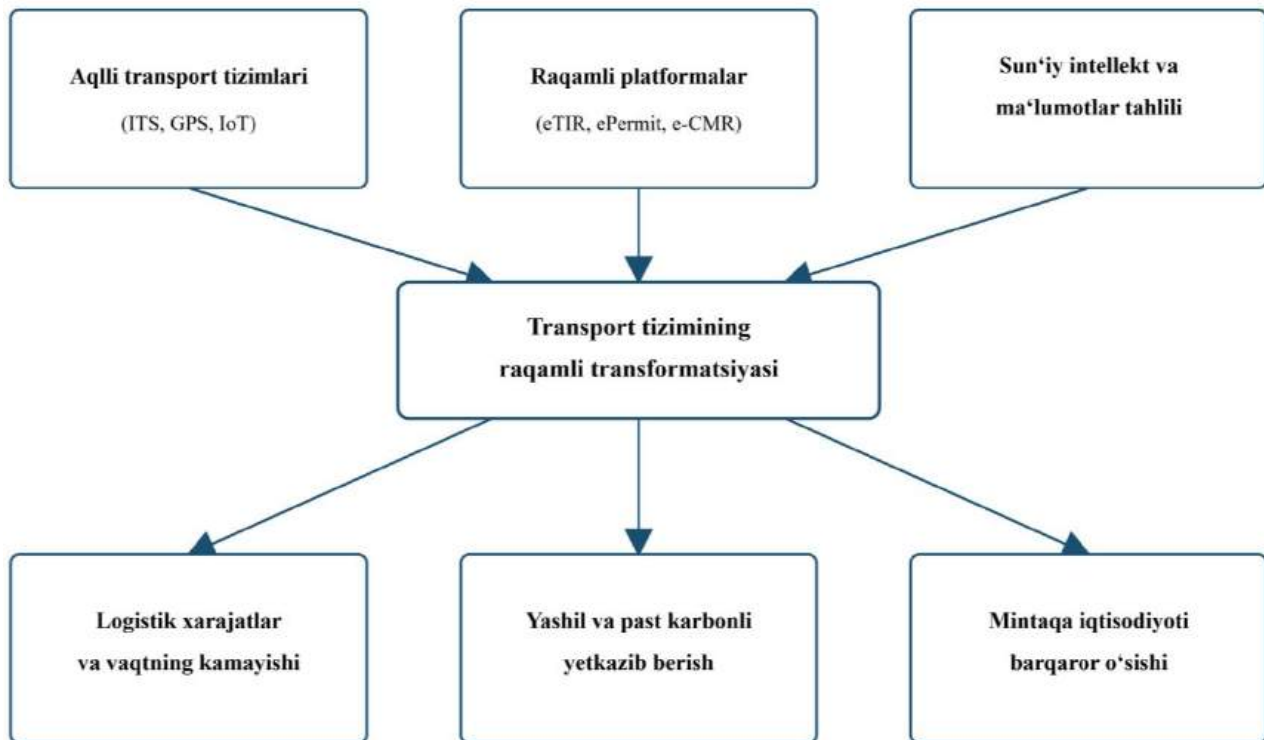
Raqamli e-CMR, eTIR va ePermit yechimlari yo'lakchalar-aro savdoni soddalashtirish va tranzit muddatlarini qisqartirishda izchil natijalarga olib keldi. 2020 yil noyabrda Qozog'iston va O'zbekiston o'rtasida boshlangan eTIR pilot loyihasi 2023 yil martida Qirg'izistonni qamrab olgan holda kengaydi va hududiy integratsiyaning yangi bosqichiga zamin yaratdi [1]. Hukumatlar darajasidagi raqamli integratsiya tashabbuslari mintaqada savdo aloqalarini tezlashtirib, kichik va o'rta biznesning xalqaro yetkazib berish zanjirlariga qo'shilishini osonlashtiradi.

Logistik samaradorlik ko'rsatkichi bo'yicha xalqaro tendensiyalar raqamli integratsiyaning real iqtisodiy ta'sirini sifatli tasdiqlaydi. Jahon banki LPI 2023 hisobotiga ko'ra, ta'minot zanjirini to'liq raqamlashtirish rivojlanayotgan elektron-tijorat bozorlarida vaqt sarfini sezilarli kamaytirgan [2]. O'rtacha hisobda konteyner eksport-import sayohati 44 kun davom etadi va bu xalqaro savdo umumiy vaqtining qariyb oltinchi foizini tashkil qiladi [2]. Bandargoh, aeroport va multimodal terminalda hosil bo'ladigan kechikishlarni raqamli kuzatuv tizimlari orqali bartaraf etish keyingi modernizatsiya bosqichining ustuvor yo'nalishi sifatida qaralmoqda.

Aqlli transport tizimlari iqtisodiy samaradorlikning yangi manbai sifatida shakllanmoqda. Logistika kompaniyalari va uchinchi tomon yetkazib berish operatorlari real vaqt rejimidagi kuzatuv, marshrutni avtomatik optimallashtirish va prognozlashtirish algoritmlarini qo'llash orqali ish jarayonlarini takomillashtirib

bormoqda [13]. Markaziy boshqaruv tizimlari va sun'iy intellektga asoslangan signal boshqaruvi shaharlarda tirbandlikni kamaytirish va shahar logistikasini tezlashtirishga olib keladi [13]. Mintaqaviy iqtisodiyot uchun bunday yechimlar resurslarning yanada oqilona taqsimlanishini ta'minlaydi.

1-rasmda transport tizimida raqamli texnologiyalar va mintaqaviy iqtisodiy o'sish o'rtasidagi konseptual aloqaning umumlashma modeli keltirilgan. Aqlli transport tizimlari, raqamli platformalar va sun'iy intellektga asoslangan tahliliy yechimlar transport tarmog'ining raqamli transformatsiyasini ta'minlaydi va o'z navbatida logistik xarajatlarning kamayishi, yashil yetkazib berishning rivojlanishi va mintaqa iqtisodiyotining barqaror o'sishi orqali namoyon bo'ladi.

1-rasm. Transport sohasidagi raqamli yechimlar va mintaqaviy iqtisodiy samaradorlik o'rtasidagi munosabatlar tizimi¹

Quyidagi 1-jadval O'zbekiston transport va raqamli iqtisodiyot sektoridagi asosiy ko'rsatkichlarni tasdiqlangan rasmiy manbalar asosida jamlangan holda taqdim etadi. 1-jadval ma'lumotlari izlanishning empirik bo'g'inini tashkil qiladi va barcha qiymatlar ochiq manbalardan olingan.

1-jadvalda transport va raqamli iqtisodiyot birga o'sib boryapti va bir-biriga yordam bermoqda. Yalpi ichki mahsulotning real o'sish sur'ati, transport sohasidagi qo'shilgan qiymatning ortishi va axborot-kommunikatsiya xizmatlari hajmining kengayishi parallel ravishda yuz berdi va bu ikki sektor o'rtasidagi multiplikator effektining mavjudligi haqida asosli xulosaga kelish imkonini beradi.

¹ Manbalar asosida muallif ishlanmasi

1-jadval.
O‘zbekiston transport va raqamli iqtisodiyot sektoridagi tasdiqlangan ko‘rsatkichlar (2022-2025 yillar)¹

Ko‘rsatkich	Qiymat	Davr	Manba
Yalpi ichki mahsulotning real o‘sishi, foizda	7,7	2025-yil	[8]
Transport va saqlash sohasi qo‘shilgan qiymati o‘sishi, foizda	10,1	2025-yil	[8]
Transport va saqlashning yalpi ichki mahsulotdagi ulushi, foizda	5,5	2025-yil	[8]
Transport xizmatlari hajmi, trln so‘m	>113	yanvar-avgust 2025-yil	[14]
Avtomobil transportining xizmatlardagi ulushi, foizda	>50	yanvar-avgust 2025-yil	[14]
Transport va saqlash qo‘shilgan qiymati o‘sishi, foizda	8,5	2024-yil	[7]
Avtomobil transporti xizmatlarining ulushi, foizda	55,7	2024-yil	[7]
Axborot-kommunikatsiya xizmatlari hajmining o‘sishi, foizda	24,7	2024-yil	[7]
Yuk aylanmasi (umumiy), mlrd t-km	75,2	2022-yil	[1]
Transport sohasidagi korxonalar soni	20 666	2023-yil yanvar	[1]

Mintaqaviy darajada raqamlashtirish samaradorligi yana bir muhim qirrasini bilan ifodalanadi. So‘nggi yetti yil ichida O‘zbekistonda yuk avtomobillari soni 26 000 dan oshdi, ularning xalqaro tashishlardagi ulushi 35 foizdan 60 foizgacha ko‘tarildi [14]. Mahalliy yo‘lovchi tashish xizmatlarida raqamli to‘lov tizimlari, marshrut planlashtirish ilovalari va elektron chiptalardan foydalanish kengayib bormoqda. Raqamli platformalar mahalliy va mintaqaviy darajada xizmat ko‘rsatuvchi kompaniyalar uchun bozorga chiqish to‘siqlarini pasaytirib, raqobat darajasini oshirmoqda.

Empirik tahlil shuni asoslab berdiki, mintaqalar iqtisodiyotining barqaror rivojlanishi transport sohasiga investitsiyalanadigan raqamli yechimlar hajmi va sifatiga to‘g‘ridan-to‘g‘ri bog‘liq. Yo‘l infratuzilmasini intellektual boshqaruv tizimlari bilan integratsiyalash, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari orqali raqamli loyihalarni moliyalashtirish va kadrlar tayyorlash dasturlarini kengaytirish bunday samaradorlikning kalit elementlari sifatida xizmat qiladi.

XULOSA VA TAKLIFLAR

Olib borilgan izlanish doirasidagi xulosalar shuni asosladiki, mintaqalar iqtisodiyotini barqaror rivojlantirishda transport tizimiga raqamli texnologiyalarni joriy etish nafaqat texnologik yangilanish, balki strategik iqtisodiy ustuvorlik sifatida qaralishi kerak. O‘zbekiston transport va saqlash sektorining 2025 yildagi 10,1 foizlik qo‘shilgan qiymat o‘sishi va axborot-kommunikatsiya xizmatlarining 23,9 foizgacha

¹ Manba: muallif tomonidan Milliy Statistika qo‘mitasi rasmiy hisobotlari, INVEXI tahliliy nashrlari, hamda UNECE va UNESCAP qo‘shma harakat rejasi asosida tuzildi.

kengayishi raqamli iqtisodiyot va transport modernizatsiyasi oʻrtasidagi oʻzaro mustahkamlanish munosabatining mavjudligini izchil tasdiqlaydi [8].

Birinchidan, mintaqaviy darajada aqlli transport tizimlarini bosqichma-bosqich joriy etish uchun yagona raqamli platforma tashkil qilish maqsadga muvofiq. Bunday platforma yoʻl harakati monitoringini, yuk va yoʻlovchi tashish boshqaruvini, elektron hujjat aylanishini hamda mintaqalararo logistik tezkorlikni yagona tizimga birlashtiradi va viloyatlar darajasida boshqaruv samaradorligini oshiradi.

Ikkinchidan, eTIR, ePermit va e-CMR kabi xalqaro raqamli protokollarning foydalanish koʻlamini kengaytirish va ularni mintaqaning tranzit yoʻlakchalarida toʻliq qoʻllanilishini taʼminlash zarur. Markaziy Osiyo davlatlari oʻrtasidagi bunday integratsiya yoʻl vaqti, hujjat aylanishi va xarajatlarni qisqartirish orqali koʻp qirrali iqtisodiy yutuq beradi va savdoning intensivlashishiga xizmat qiladi.

Uchinchidan, transport sohasidagi raqamli kompetensiyalarni rivojlantirish uchun oliy taʼlim muassasalarida maxsus mutaxassisliklar joriy etilishi va xalqaro hamkorlik dasturlari yoʻlga qoʻyilishi kerak. Mahalliy IT-park ekotizimini logistika va transport sohalarida ixtisoslashtirilgan startaplar bilan toʻldirish ham bunday yondashuvning amaliy ifodasi hisoblanadi.

Toʻrtinchidan, davlat-xususiy sheriklik mexanizmlari orqali raqamli infratuzilma loyihalariga investitsiyalarni jalb qilish va uzoq muddatli konseptual rejalashtirishni mustahkamlash mintaqaviy iqtisodiyotning barqaror trayektoriyasini taʼminlaydi. Mahalliy biznes va xalqaro hamkorlarning birgalikdagi loyihalari koʻp modeli yetkazib berishni rivojlantirish uchun istiqbolli maydon yaratadi.

Beshinchidan, transport sohasi raqamlashtirilishining ekologik samaradorligini hisobga olgan holda yashil va past karbonli yechimlarga ustuvorlik berilishi maqsadga muvofiq. Yevropa Ittifoqida oʻtkazilgan ekonometrik tahlillar raqamli inklyuzivlik darajasining oshishi transportdagi karbonat angidrid chiqindilarini sezilarli kamaytirishini empirik tasdiqlamoqda [9].

Olib borilgan izlanish mintaqaviy iqtisodiyot va transportning raqamlashtirilishi oʻrtasidagi sintez Oʻzbekistonning Markaziy Osiyodagi yetakchi tranzit markaziga aylanish maqsadini amalga oshirish uchun mustahkam zamin yaratishini namoyon etdi. Raqamli yechimlar, infratuzilmaviy investitsiyalar va kadrlar tayyorlashning izchil uygʻunligi mintaqalar darajasida iqtisodiy oʻsish va ijtimoiy farovonlikning teng taqsimlanishini taʼminlovchi sistemali mexanizm sifatida xizmat qiladi.

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR ROʻYXATI

1. UNECE, UNESCAP. Sustainable Transport Action Plan for Uzbekistan: Digitalisation of the Transport Sector. United Nations, Geneva, 2025. URL: https://unece.org/sites/default/files/2025-11/2503623_E_PDF_WEB.pdf

2. World Bank. Connecting to Compete 2023 - Trade Logistics in an Uncertain Global Economy. Washington, DC: World Bank Group, 2023. URL: <https://www.worldbank.org/en/news/press-release/2023/04/21/world-bank-releases-logistics-performance-index-2023>

3. International Transport Forum. ITF Transport Outlook 2023. OECD Publishing, Paris, 2023. URL: <https://www.itf-oecd.org/itf-transport-outlook-2023>

4. UNESCAP. Regional Action Programme for Sustainable Transport Development in Asia and the Pacific (2022-2026). United Nations, 2024. URL: https://www.unescap.org/sites/default/d8files/event-documents/4F_2400139_80_13_E_0.pdf
5. World Bank Group. Uzbekistan Country Overview. URL: <https://www.worldbank.org/en/country/uzbekistan/overview>
6. O‘zbekiston Respublikasi Milliy Statistika qo‘mitasi. Rasmiy ma’lumotlar portali. URL: <https://stat.uz/>
7. INVEXI. Economic Growth of Uzbekistan in 2024: GDP, Results and Trends. 2025. URL: <https://invexi.org/press/economic-growth-of-uzbekistan-in-2024-gdp-results-and-trends/>
8. INVEXI. Uzbekistan’s GDP Grows 7.7 % - Highest Growth Rate in Five Years. 2026. URL: <https://invexi.org/press/uzbekistan-s-gdp-grows-7-7-highest-growth-rate-in-five-years/>
9. Streimikiene D., Mikalauskiene A. et al. Environmental Sustainability within Attaining Sustainable Development Goals: The Role of Digitalization and the Transport Sector. Sustainability, MDPI, 2023, 15 (14), 11282. URL: <https://www.mdpi.com/2071-1050/15/14/11282>
10. Adopting digital technology for sustainable performance: circular economy practice in the transportation sector. Discover Sustainability, Springer Nature, 2025. URL: <https://link.springer.com/article/10.1007/s43621-025-00973-9>
11. Dual effects of digital technology on high quality development of road transportation in Heilongjiang Province China. Scientific Reports, Nature, 2025. URL: <https://www.nature.com/articles/s41598-025-11878-y>
12. A Study on the Non-Linear Impact of Digital Technology Innovation on Carbon Emissions in the Transportation Industry. PMC, 2022. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC9565135/>
13. Application of artificial intelligence technology in the economic development of urban intelligent transportation system. PMC, 2024. URL: <https://pmc.ncbi.nlm.nih.gov/articles/PMC11935779/>
14. O‘zbekiston Respublikasi hukumati. Raqamli texnologiyalar va transport sohasi bo‘yicha rasmiy axborot. URL: https://gov.uz/en/activity_page/digital_technology
15. UzDaily. Uzbekistan’s GDP reached US\$80.61 billion in January-September 2024. 2025. URL: <https://www.uzdaily.uz/en/uzbekistans-gdp-reached-us8061-billion-in-january-september/>

Marketing

ilmiy, amaliy va ommabop jurnali

Muharrir: Xakimov Ziyodulla Axmadovich
Ingliz tili muharriri: Tursunov Boburjon Ortiqmirzayevich
Rus tili muharriri: Kaxramonov Xurshidjon Shuxrat o'g'li
Musahhih: Karimova Shirin Zoxid qizi
Sahifalovchi va dizaynerlar: Sadikov Shoxrux Shuxratovich
Abidjonov Nodirbek Odijon o'g'li

2026-yil, mart, 3-son

© Materiallar ko'chirib bosilganda "Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali manba sifatida ko'rsatilishi shart. Jurnalda bosilgan material va reklamalardagi dalillarning aniqligiga mualliflar mas'ul. Tahririyat fikri har vaqt ham mualliflar fikriga mos kelavermasligi mumkin. Tahririyatga yuborilgan materiallar qaytarilmaydi.

Mazkur jurnalda maqolalar chop etish uchun quyidagi havolalarga murojaat qilish mumkin. Ilmiy maqola, ommabop maqola, reklama, hikoya va boshqa ilmiy-ijodiy materiallar yuborishingiz mumkin.

Materiallar va reklamalar pullik asosda chop etiladi.

Elektron pochta: info@marketingjournal.uz
Bot: [@marketinjournalbot](https://t.me/@marketinjournalbot)
Tel.: +998977838464, +998939266610
Jurnalning rasmiy sayti: <https://marketingjournal.uz>

Marketing jurnali O'zbekiston Respublikasi Oliy ta'lim, fan va innovatsiyalar vazirligi huzuridagi **Oliy attestatsiya komissiyasi rayosatining 2024-yil 04-oktabrdagi 332/5 sonli qarori** bilan milliy ilmiy nashrlar ro'yxatiga kiritilgan

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnali 2024-yil 15-martdan O'zbekiston Respublikasi Prezidenti Administratsiyasi huzuridagi Axborot va ommaviy kommunikatsiyalar agentligi tomonidan **C-5669517** reyestr raqami tartibi bo'yicha ro'yxatdan o'tkazilgan. **Litsenziya raqami: №240874**

"Marketing" ilmiy, amaliy va ommabop jurnalining xalqaro darajasi: **9710**. GOCT 7.56-2002 " Seriyali nashrlarning xalqaro standart raqamlanishi" davlatlartaro standartlari talablari. **Berilgan ISSN tartib raqami: 3060-4621**